



**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Anreperstraat 91
9404 LC Assen
pan.netherlands@gmail.com
<https://www.pan-netherlands.org>

Aan het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Postbus 8030

6710 AA Ede

Aangetekend verstuurd en

Per email post@ctgb.nl

Betreft: Bezwaar tegen besluit Ctgb afwijzing intrekkingverzoek gewasbeschermingsmiddelen op basis van deltamethrin

Assen, 18 juli 2025.

Geacht College, hierbij maakt de stichting Pesticide Action Network Nederland (PAN-NL) bezwaar tegen uw besluit van 10 juni 2025 waarbij het Ctgb ons verzoek van 14 maart 2025 tot intrekking van de toelating van 13 gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof deltamethrin heeft afgewezen. Onderstaand geven wij de gronden van ons bezwaar.

- **Uitspraken EU Hof en het CBB.**

Opnieuw moeten wij vaststellen dat uw college weigert de uitspraken van het EU Hof (zaken C-308/22, C-309/22 en C-310/22) en het CBB volledig uit te voeren. We zeggen het nog maar eens, de EU Verordening spreekt in Art.4 van “*besluiten in het licht van de huidige wetenschappelijke en technische inzichten*” en in de uitspraken van de rechtbanken is vastgesteld dat deze zin ook zo bedoeld is en niet anders. Maar het Ctgb beperkt zich slechts tot het kopiëren van werk van EFSA en het becommentariëren van de door PAN aangedragen studies. Huidige inzichten in de volle breedte kunnen echter alleen worden beoordeeld als ze eerst worden verzameld door het Ctgb. Inmiddels zijn alweer tientallen studies over deltamethrin verschenen in de openbare literatuur sinds maart 2025, onder meer over de hormoonverstoring door deltamethrin en over de relatie met de ziekte van Alzheimer. Het Ctgb kan onmogelijk besluiten in het licht van de huidige inzichten als ze voortdurend verzuimt de huidige wetenschappelijke studies over deltamethrin te verzamelen en beoordelen. En dat moet het Ctgb doen op basis van de uitspraken, bij elk besluit tot en met een besluit op bezwaar. Een eigen besluit, met een deugdelijke motivering, op basis van alle recente wetenschappelijke inzichten ontbreekt. Er is dus strijd met Art.4 en gerechtelijke uitspraken.

- **De risicobeoordeling van het Ctgb en wetenschappelijke inzichten.**

PAN stelt helaas vast dat het Ctgb zich voortdurend beroept op regulerende conventies die, vaak samen met of door EFSA, zijn bedacht. Het Ctgb schrijft “bij de beoordeling wordt uitgegaan van studies in zoogdieren”, en ze schrijft “de veilige niveaus vastgesteld in de RAR”, of “niet uitgevoerd volgens vastgestelde richtlijnen” en “immunotoxiciteit is afgedekt met een 28 dagen studie”, en zo kunnen we nog wel even doorgaan. De RAR wordt daarbij als een soort bijbel gehanteerd door het

Ctgb waar zo te zien geen twijfel over mogelijk is. Maar wat is de RAR? Dat is een samenvatting van de data die de industrie heeft verzameld, geschreven door de industrie zelf! Hoe onafhankelijk is dat? Zal de industrie de resultaten van haar studies niet voorstellen op een manier die leidt tot de gewenste uitkomsten? Weliswaar heeft de Rapporteur lidstaat (hier Engeland) er in de RAR nog een conclusie aan toegevoegd, maar de vraag is of de Rapporteur wel echt de oorspronkelijke testen heeft gelezen. En hoe staat het dan met het 'veilige niveau' dat in de RAR is 'vastgesteld'? Voor schade aan het zenuwstelsel van de ongeboren vrucht stelt de RAR 2108 16 ppm deltamethrin vast als veilige blootstellingswaarde. En wat zegt de openbare literatuur? Bij 0,25 ppm vind je nog steeds schade en bij 0,08 ppm ook. 200x lager dus nog niet veilig! De RAR-studie is uitgevoerd volgens "vastgestelde richtlijnen" waar het Ctgb zo'n de nadruk op legt, en levert dus een absurd hoge waarde op. Zo'n OECD-protocol is dus notoir ongevoelig, onder meer door foute dosering of onjuiste eindpunten¹. Het Ctgb (en EFSA) hebben daarmee een soort van schijnwereld opgebouwd, vaak in samenspraak met de industrie, hoe ze omgaan met risicoanalyse en beoordelingen. Soms op basis van data, maar als die ontbreken op basis van 'expert judgement'. Expert judgement is echter heel wat anders dan wetenschap. Dat levert dan een soort van pseudowetenschap op. Zo mogen bijv. 50% van alle insecten gedood worden bij elke bespuiting, terwijl dit nergens op gebaseerd is, evenals de omarming van het onbewezen concept van 'recovery'². Ook worden stapeleffecten van pesticiden buiten beschouwing gelaten, ondanks het feit dat dit volstrekt onwetenschappelijk is^{3,4} en tot een grote onderschatting van de gevaren leidt. 'Expert judgement' is slechts de mening van de experts die in de betreffende werkgroep zitten die de 'regels' voor EFSA/Ctgb ontwikkelen. Meninge verschillen, en dat is maar goed ook, maar dat heeft weinig te maken met een wetenschappelijk oordeel op basis van feiten. Research heeft daarbij aangetoond⁵ dat neutraliteit niet in acht genomen wordt en er zelfs bij EFSA sprake van een zekere vooringenomenheid, een cultuur, bij de risicoanalyse die leidt tot een veronachtzaming van het voorzorgprincipe, resulterend in de verlaging van het niveau van bescherming van de mens, en milieu.

Het Ctgb zegt in haar besluit dat een IATA-werkgroep over ontwikkelingstoxiciteit een grote rol heeft gespeeld bij de keuze van de veilige niveaus. Met de IATA-plannen van EFSA en het Ctgb hebben deze instanties echter een betreurenswaardige politieke zijweg ingeslagen waarbij experimentele gegevens in proefdieren nog minder of helemaal niet meer gebruikt gaan worden en vervangen door veronderstellingen en aannames over mechanismen die zich afspelen in het organisme. Men gebruikt daarbij het achterhaalde idee van reductionisme waarbij het organisme als machine wordt gezien met lineaire gebeurtenissen en terugkoppelingsmechanismen en de drie cruciale communicatiesystemen in het lichaam voor het gemak maar worden vergeten. De veronderstellingen zijn daarbij niet gevalideerd en geven de 'experts' de mogelijkheid elke gewenste uitkomst te fabriceren. Zo verlaten EFSA en het Ctgb helemaal het pad van de wetenschap en wordt vooringenomenheid leidend. Dit nieuwe bouwwerk is een flagrante schending van de wetenschappelijke inzichten die de Verordening vraagt toe te passen.

¹ Andersen, Helle Raun, Jesper Bo Nielsen, and Philippe Grandjean. 2000. "Toxicologic Evidence of Developmental Neurotoxicity of Environmental Chemicals." *Toxicology* 144 (1-3) (April): 121–127.

² <https://easac.eu/news/details/neonicotinoids-and-arthropods>

³ European Commission, Group of Chief Scientific Advisors, Scientific Opinion 5/2018, EU authorisation processes of Plant Protection Products.

⁴ https://easac.eu/fileadmin/PDF_s/reports_statements/Neonics/EASAC_Neonicotinoids_complete_Web_0203_2023.pdf

⁵ https://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/press-releases/PR%20with%20LIFE%20logo/EFSA%20and%20science%20final%20april%202021_Final.pdf

Tegelijk is het dan weer merkwaardig dat het Ctgb diverse studies die PAN-NL heeft voorgesteld, afwijst als nutteloos omdat ze alleen maar mechanistische informatie geeft. Ctgb's IATA gaat toch juist om mechanismen?

Regulering van pesticiden kan dus, en zal bij het Ctgb vaak, en in toenemende mate, onwetenschappelijk zijn. En dat strijdt met Art.4 dat juist een wetenschappelijk oordeel vraagt. In de afwijzing van ons verzoek om middelen op basis van deltamethrin in te trekken hecht het Ctgb voortdurend grote waarde aan wat er bij EFSA gebeurt inclusief de voorstadia daarvan door andere lidstaten, zoals de RAR. Dit vertaalt zich dan tegelijkertijd in een zekere vooringenomenheid over wat er in de wetenschappelijke wereld gebeurt door wetenschappelijke studies te beoordelen aan de hand van de bedenksels bij EFSA. Waarom zou een studie die niet volgens de vastgestelde richtlijnen niet deugen? Zijn onafhankelijke wetenschappers niet in staat gevoelige testsystemen te ontwikkelen? Of juist betere dan de beleidsmensen van EFSA en het Ctgb. De OECD-richtlijnen van EFSA en het Ctgb zijn nu niet net een toonbeeld van wetenschap. Het is een resultaat van compromissen tussen overheden en industrie (die aan tafel zit) en dus zou een zeker wantrouwen bij de protocollen gewenst zijn. Daarentegen hebben wetenschappers geen belangenconflicten, zijn hun studies 'peer reviewed' en dus betrouwbaar, en zouden hun studies en data serieuzer genomen moeten worden. En als meer betrouwbaar moeten worden gezien door het Ctgb dan de industrietesten. Dat gebeurt niet door het Ctgb. De RAR is het uitgangspunt voor het Ctgb. Door deze cultuur handelt het Ctgb ook in strijd met recente uitspraken van het EU Hof waarin wordt gesteld dat de autoriteiten onafhankelijke studies niet mogen achterstellen (Case C-616/17⁶). Dit blijkt ook al uit de uitspraken C-308/22, C-309/22 en C- 310/22 van het Europese Hof. In die uitspraken schrijft het Hof immers dat alle betrouwbare wetenschappelijke en technische informatie moet worden gebruikt, uit alle beschikbare bronnen. Het enkele feit dat informatie niet aan bepaalde standaarden voldoet, maakt deze informatie nog niet onbetrouwbaar of onbruikbaar. Maar dat is wel de beleidslijn die Ctgb steeds aanhoudt.

Wij noemen de studie van Lazarini uit 2001. Het Ctgb zegt het is niet standaard, niet volgens richtlijnen, niet conform OECD. Andere methodiek, en dus minder betrouwbaar, hetgeen blijkbaar betekent dat het Ctgb de studie verwerpt. Het Ctgb zou integendeel blij moeten zijn met wakkere wetenschappers die hun eigen methodiek volgen, niet gehinderd door vooringenomen aanpak van EFSA en OECD en ons waarschuwen voor gevaren die EFSA en het Ctgb niet zien of willen zien. Was de missie van het Ctgb niet om mens en milieu te beschermen?

Het is een goede zaak dat het Ctgb de onafhankelijke literatuur bekijkt die door PAN-NL naar voren is gebracht, dat is een stap vooruit. Het Ctgb moet daarnaast zelfstandig naar studies gaan zoeken om haar taak om mens en milieu goed te beschermen te kunnen vervullen. En tegelijk moet het Ctgb beginnen kritisch het EFSA-bouwwerk te gaan beschouwen met haar aannames, verwachtingen en speculaties. Een Ctgb-besluit moet echt wetenschappelijk worden. Nu is er permanent strijd met Art.4.

⁶ In the second place, as part of the assessment that those authorities must undertake, since, as stated in paragraph 88 of the present judgment, that assessment must be, in particular, independent and objective, those authorities are of necessity bound to take into account relevant evidence other than the tests, analyses and studies submitted by the applicant that might contradict the latter. Such an approach is compatible with the precautionary principle.

With that in mind, it is the duty of the competent authorities, in particular, to take account of the most reliable scientific data available and the most recent results of international research and not to give in all cases preponderant weight to the studies provided by the applicant.

- **De schade aan het zenuwstelsel van ongeborenen.**

Het pesticide deltamethrin heeft als werkwijze het schaden van het zenuwstelsel en is dus een neurotoxische stof, ook voor de mens. Dat erkent het Ctgb gelukkig. De vraag is dan waarom een dergelijk gevaarlijke stof toelating krijgt. Het antwoord is te vinden in de EFSA/Ctgb conventies over 'veilige niveaus'. Maar hoe weet het Ctgb dat er een veilig niveau bestaat voor deltamethrin? En waarom brengt niet elke dosis, hoe klein ook, een risico met zich mee? Met aannames en meningen van sommige (door EFSA geselecteerde) experts krijg je geen wetenschappelijk oordeel. In het besluit van het Ctgb van 10 juni is dit dus een duidelijk motiveringsgebrek. Het is bijvoorbeeld voor alcohol bekend dat er geen veilige waarde bestaat⁷ zeker niet bij blootstelling van zwangere vrouwen⁸. Waarom zou er voor deltamethrin wel een veilige waarde zijn bij zwangere vrouwen? Dat heeft het Ctgb niet onderbouwd met wetenschappelijke studies en data. Het besluit is daarom ongemotiveerd.

- **Geen effect niveau.**

Naast de open vraag of een veilig niveau bestaat, is de redenering van het Ctgb over niet-effect niveaus in het besluit van 10 juni onjuist. EFSA/Ctgb hebben blijkbaar toch de studie van Pitzer omarmt (geen GLP, geen OECD, geen gevalideerde protocollen) om het onwaarschijnlijke resultaat van de OECD-studie van de industrie te vervangen. En dat is op zich te prijzen. De RAR uit 2018 die door Engeland was goedgekeurd zal nu zo te horen herzien worden met behulp van onafhankelijke literatuur.

Maar Pitzer is slechts half geaccepteerd. Pitzer zegt helemaal niet dat 0,25 ppm een niet-effect niveau is, ze zegt *"The data show that developmental DLM results in cognitive and other behavioral deficits, several of which were sexually dimorphic. Most of the effects were seen at the highest dose (1 mg/kg), fewer at the mid dose (0.5 mg/kg), and the least at the lowest dose (0.25 mg/kg)"*. Dus is 0,25 ppm geen nulniveau. Een lagere dosis dan 0,25 ppm is door Pitzer ook niet onderzocht wat het onmogelijk maakt een niet-effect niveau vast te stellen, zoals het Ctgb toch doet. De conclusie van het Ctgb is onjuist. Deltamethrin dient dus met spoed ingetrokken te worden en pas nadat nieuwe onafhankelijke studies over ontwikkelingsneurotoxiciteit zijn uitgevoerd, zou de industrie kunnen overwegen een nieuwe aanvraag te doen.

Na de doorbraak om een onafhankelijke studie serieus te nemen, is het met de consistentie niet erg goed gesteld bij het Ctgb, en worden vervolgens alle andere onafhankelijke studies toch weer volgens de oude methoden gediskwalificeerd. De studie van Lazarini is een volgend stuk bewijsmateriaal dat 0,25 ppm geen niet-effect niveau is. Lazarini komt in een test in muizen op 0,08 ppm deltamethrin als schadelijk niveau. Inderdaad, geen GLP, geen OECD, etc., maar die zouden we toch niet serieus gaan nemen? Waarom wijst het Ctgb deze af? Het Ctgb klaagt over het aantal proefdieren dat niet in lijn zou zijn met de OECD afspraken en over andere methoden dan die van EFSA, maar wij zien geen enkele deugdelijke wetenschappelijke redenering om deze uitkomsten te verwerpen. Welke wetenschappelijke data tonen aan dat de groepen van Lazarini te klein zijn? En telt de uitgebreide statistiek niet om de verschillen vast te stellen? En tellen zoogdieren nu ineens niet meer bij het Ctgb?

Er wordt ontwikkelingstoxiciteit gevonden in muizen bij blootstelling aan 0,08 ppm deltamethrin, en het Ctgb noemt geen argument waarom deze uitkomst onjuist zou zijn. Het zijn gewoonweg harde data en het Ctgb verwerpt ze. Wetend dat subtiele verschillen bij de nieuwgeborenen kunnen leiden

⁷GBD 2016 Alcohol Collaborators, Alcohol use and burden for 195 countries and territories, 1990–2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016, Lancet 2018; 392: 1015–35.

⁸ Audrey L. Flak, Su Su, Jacquelyn Bertrand, Clark H. Denny, Ulrik S. Kesmodel, and Mary E. Cogswell, The Association of Mild, Moderate, and Binge Prenatal Alcohol Exposure and Child Neuropsychological Outcomes: A Meta-Analysis, Alcohol Clin Exp Res, Vol 38, No 1, 2014: pp 214–226.

tot aanzienlijke neurotoxiciteit bij het volwassen dier, is het onbegrijpelijk dat het Ctgb deze uitkomsten negeert zonder met een wetenschappelijke motivering te komen. De poging, vervolgens, om de studie van Lazarini als het ware 'weg te strepen' tegen een OECD TG 426 studie van de fabrikant is gewoon genant. De fabrikant heeft onbegrijpelijk hoge veilige niveaus geclaimd in de RAR en heeft mogelijk de effecten niet gezien door een foute timing van de dosering, de onjuiste eindpunten of door een gebrekkige testuitvoering. Maar misschien doet het Ctgb dit alleen maar om de afspraken met EFSA (0,25 ppm) niet te ondergraven? Er kan geen andere conclusie zijn dan dat een deugdelijke wetenschappelijke kritiek ontbreekt. 0,25 ppm is dus geen niet-effect niveau en 0,08 ppm ook niet. Bij beide niveaus kan deltamethrin schade veroorzaken. Het besluit van het Ctgb is daarmee in strijd met Art.4 dat schade voor de mens (incl. ongeborenen) uitsluit. Het besluit is ook in strijd met Art. 1,4 van de Verordening waarbij het Ctgb moet **garanderen** dat er geen schade optreedt. Nu het Ctgb op de hoogte was van de Lazarini studie⁹ en de schade die optreedt bij zeer laag niveau, is het onmogelijk te beweren dat haar toelatingen veilig zijn. Het Ctgb had dus de 13 toelatingen moeten intrekken.

Een andere studie die PAN-NL heeft genoemd (De Boer) stelt eveneens neurotoxiciteit vast bij lage dosis (0,05 ppm): *"The results suggest that rather low doses of deltamethrin elicit vigorous autonomic and neuro-endocrine responses that indicate high levels of stress"*. Het Ctgb verwerpt ook deze studie, nu met enkele kwalitatieve opmerkingen over de dosis, maar zonder een poging de waarde van de test te beoordelen. Het is een duidelijk patroon: een serie studies tonen aan dat bij heel lage dosis deltamethrin schade aan de hersenen van het kind wordt veroorzaakt. En het Ctgb verwerpt ze zonder deugdelijke motivering.

We noemen nog de studie van White (2025¹⁰) die in cellijnen links ziet tussen pyrethroiden en neurodegeneratieve ziektes: *"a mechanistic link between pyrethroid exposure and intestinal impacts relevant to pyrethroid-associated diseases, including inflammatory bowel disease, neurodegenerative disease, and metabolic disorders"*. Heeft het Ctgb wel uitgesloten dat neurodegeneratieve ziektes optreden ten gevolge van blootstelling van deltamethrin? Negeert het Ctgb deze aanwijzingen? Het review van Mani uit 2017 noemt dit effect ook. Opnieuw een voorbeeld van ongemotiveerd verwerpen van experimentele data.

Met de door PAN-NL voorgestelde studies van Aziz, Di Re, Huang, Kumar, Koff, Ericsson, Patro, Souza, etc. is een niet te missen patroon te zien van ontwikkelingsschade die het Ctgb met het simpele argument van dosis onder het vloerkleed werkt. Dat is geen wetenschappelijke houding. Als zoveel studies bij 1 ppm, bij 0,25 ppm en bij 0,08 ppm schadelijke effecten laten zien, is een keuze voor 0,25 ppm geen garantie voor het uitblijven van schade.

- **Huidige toelating onveilig**

Het Ctgb hanteert in de huidige 13 toelatingen van deltamethrin een veilig niveau van 1 ppm. PAN-NL heeft zojuist aangetoond dat dit niveau verre van veilig is, en dat heeft het Ctgb ook gedaan door de waarde van 0,25 ppm te omarmen. Dit kan weinig anders betekenen dat de toelatingen onveilig zijn. De studies van Koff en Di Re laten er geen twijfel over bestaan dat er schade kan optreden,

⁹ The present trial showed that the prenatal exposure to a low dose of DTM alters offspring emotionality, motor and dopaminergic activity systems and might reflect a persistent effect induced by the prenatal exposure to the pyrethroid. These data may be important for the assessment of safety of pyrethroid insecticides.

¹⁰ White et al., The pyrethroid insecticide deltamethrin disrupts neuropeptide and monoamine signaling pathways in the gastrointestinal tract, Toxicological Sciences, 2025, 1–13.

geheugenverlies en autisme, bij het 'veilige niveau' van de huidige toelatingen. Studies van Andersen, Hansen, Viel en Richardson tonen ditzelfde aan in populaties mensen die ze hebben onderzocht. Toch stelt het Ctgb in de onderbouwing van haar besluit van 10 juni: *"Het Ctgb concludeert dat de in Nederland toegelaten gewasbeschermingsmiddelen op basis van deltamethrin voldoen aan artikel 4 derde lid van de verordening, mede ook in het licht van artikel 29 eerste lid onder e van de verordening"*.

Deze mededeling is dus aantoonbaar onjuist en het Ctgb had de 13 besluiten moeten intrekken.

We stellen vast dat het Ctgb voortdurend te laat reageert en het voorzorgbeginsel niet toepast. En jarenlange schade aan pesticiden laat voortbestaan met enorme maatschappelijk schade. Dat was het geval bij de stof chloorpyrifos waar signalen lange tijd genegeerd werden en uiteindelijk toch de enorme ernstige, onomkeerbare risico's erkend. Maar wel met decennia van schade en maatschappelijke kosten die had kunnen voorkomen. Met de stof imidacloprid hetzelfde. Jarenlang hield het Ctgb vol dat de stof veilig is en hechtte ze geloof aan standpunten van de industrie en landbouw, tot uiteindelijk Europa ingreep en het pesticide verbod. Het moet afgelopen zijn dat het Ctgb de industrie voortdurend het voordeel van de twijfel geeft. De Verordening wil dat het voordeel van de twijfel gegeven wordt aan mens en milieu. Waar is het hoge beschermingsniveau (Art. 1.3 van de Verordening) en waar is het Ctgb als het belang van menselijke gezondheid boven dat van commerciële partijen hoort te gaan?

Tot slot melden we met betrekking tot de 'veilige niveau' filosofie van EFSA/Ctgb dat dit de cocktails totaal negeert zoals we al hebben aangegeven. Mocht er een veilig niveau bestaan dan nog is het de vraag of de blootstelling aan verschillende pesticiden en andere chemicaliën die ook ontwikkelingsneurotoxiciteit veroorzaken niet het veilig niveau overschrijdt. In dat verband is de studie van Sprong¹¹ van groot belang die aantoonde dat de huidige menselijke belasting met stoffen die ontwikkelingstoxiciteit veroorzaken al schadelijke niveaus hebben bereikt. Dit betekent dat er helemaal geen ruimte is om deltamethrin toe te laten (*"Populations in all countries considered exceeded combined tolerable levels at median exposure levels"*). Alleen een absolute nulblootstelling is geboden. Ook om deze reden moeten alle middelen van deltamethrin met spoed ingetrokken worden.

- **Non-sapiens organismen.**

In de studie van Pandya is schade aan mestkevers vastgesteld op een niveau van 0,014 ppm. Het Ctgb zegt dat bij de beoordeling van effecten wordt 'uitgegaan' van studies in proefdieren. Dit is weer zo'n onderdeel van het EFSA-bouwwerk op basis van 'expert judgement'. Het Ctgb had moeten onderbouwen waarom effecten op het zenuwstelsel van het zoogdier wel geëxtrapoleerd kunnen worden naar de mens en van de kever niet. Dit soort losse opmerkingen hoort niet thuis in een wetenschappelijke beoordeling. Zolang het Ctgb niet met een deugdelijke redenering op de proppen komt, zien wij geen enkele reden waarom deze studie ook geen relevantie heeft voor de mens. Opnieuw een duidelijk motiveringsgebrek van het Ctgb.

¹¹ Corinne Sprong, Jan Dirk te Biesebeek, Mousumi Chatterjee Gerrit Wolterink, Annick van den Brand, Urska Blaznik, Despo Christodoulou, Amelie Crepet, Bodil Hamborg Jensen, Darja Sokoli, Elke Rauscher-Gabernig, Jiri Ruprich, Andreas Kortenkamp, Jacob van Klaveren, A case study of neurodevelopmental risks from combined exposures to lead, methyl-mercury, inorganic arsenic, polychlorinated biphenyls, polybrominated diphenyl ethers and fluoride, International Journal of Hygiene and Environmental Health 251 (2023) 114167.

Tegelijk verzuimt het Ctgb de resultaten van deze studie mee te nemen in haar beoordeling van niet-doelwit geleedpotigen. Art.4 is er volstrekt duidelijk over dat er geen onaanvaardbare effecten mogen optreden bij geleedpotigen. In de RAR (B9) is alleen gekeken naar predatoren die van belang zijn voor de landbouw, maar zijn alle andere tienduizenden soorten geleedpotigen genegeerd. Dat garandeert op geen enkele manier dat geleedpotigen beschermd zijn, ook al niet omdat predatoren niet de meest gevoelige zijn. Nu het Ctgb met deze studie van Pandya beschikt over data voor kevers, had ze een risico analyse voor kevers moeten uitvoeren. De door het Ctgb toegelaten dosis van deltamethrin is 25 g/L is vele malen meer dan de dodelijke dosis voor deze kevers. De LOEL is 0,014 ppm en de LD-100 0,5 ppm. (48 uur blootstelling) volgens Pandya. De dosis die het Ctgb toelaat op de Nederlandse velden gaat dus 50.000x uit boven de waarde waar alle kevers sterven. Nu zal het Ctgb gaan zeggen dat het een exoot is, deze kever, maar er is een heel grote kans dat Nederlandse kevers ook gevoelig zijn. Het Ctgb moet dus de middelen intrekken en een onderzoek naar kevers eisen alvorens een nieuwe aanvraag kan worden ingediend door de industrie. De garantie uit Art. 1.4 van de Verordening dat er geen onaanvaardbare risico's zijn voor het milieu, ic. kevers, kan het Ctgb niet geven.

Het onderzoek naar mieren koninginnen van Svoboda dat we presenteerden aan het Ctgb is een even verontrustende studie. Bij 1/10^e van de gespoten dosis gaan alle koninginnen dood. Vanuit het Ctgb krijgen we opnieuw wat kwalitatieve opmerkingen te horen over blootstelling en het niet in lijn zijn met de 'voorschriften'. Welke voorschriften? En waarom telt een niet-veld test niet? Is het niet zo dat het Ctgb voor geleedpotigen ook 'glasplaat' testen ontvangt van de industrie en die accepteert?

Het Ctgb krijgt gratis data over niet-doelwitorganismen van wetenschappers en doet er niets mee, terwijl het haar taak is schadelijke effecten voor ecosysteem bewoners te voorkomen.

Als het Ctgb eerst de feiten bij elkaar had gezocht, had ze ook data kunnen vinden over amfibieën. De studie van Empey (2025¹²) laat zien dat er voor de verschillende onderzochte soorten een LD50 is van 0,00115, van 0,002689 en van 0,0073 ppm deltamethrin. Gezien de toegestane dosis van 25000 ppm deltamethrin is de toelating onveilig voor amfibieën. Een heel goede reden om de middelen in te trekken.

- **Thyroid geen aanwijzingen?**

Het Ctgb zegt in haar besluit dat in het RAR is besloten dat er geen hormoonontregelende eigenschappen op de schildklier of schildklierhormonen zijn. Het Ctgb moet echter zelfstandig een besluit nemen over deze vraag, en daar een deugdelijke motivering bij geven, en zich niet verschuilen achter andere partijen. En waar gaat het over, de 2018 RAR of een herziene RAR (die we niet kennen of die mogelijk vanaf 2026 door de RMS opnieuw wordt beoordeeld zoals het Ctgb zegt?). Dit is opnieuw een duidelijk motiveringsgebrek. Het Ctgb moet nu beoordelen en niet wachten tot 2026. De door PAN aangevoerde studies van onder meer Normann en Zhang worden daarbij gekwalificeerd als 'mechanistisch' en weggezet omdat ze schade laten zien boven de veilige waarden van het Ctgb. Dit is merkwaardig omdat het Ctgb nu net geschetst heeft op pagina 4 van haar besluit hoe ze hormoonverstoring beoordeeld en dat heeft helemaal niets met veilige waarden van doen, maar juist met mechanistische overwegingen. Normann zegt in haar epidemiologisch onderzoek :
"Displacement of thyroid hormones from TTR by pyrethroid exposure in early pregnancy may disturb the transplacental transport"

¹² Empey et al., Toxicity of *Bacillus thuringiensis israelensis* and deltamethrin in three anuran species, *Environmental Pollution* 382 (2025) 126702.

of thyroid hormones to the fetus during a very vulnerable window of development, including neural maturation". Zhang zegt: "DM exposure could induce thyroid dysfunction and behavioral disorders in adolescent mice". Binding en schade. Waarom gaat het Ctgb dit niet verder onderzoeken?
Het Ctgb besluit is ongemotiveerd en onbegrijpelijk.

Op al deze punten stellen we vast dat aan Art. 29.1.e van Verordening 1107/2009 niet wordt voldaan waardoor intrekking op grond van art. 44, derde lid van die Verordening geboden is.

Tijdens het schrijven van dit bezwaar lezen we in de Staatscourant van 26 juni 2025 dat het middel Decis is ingetrokken. Hetzelfde is in juni gebeurd met het middel Wopro deltamethrin 2.5 EC. Het is niet duidelijk waarom het Ctgb dit niet heeft vermeld in haar besluit van 10 juni 2025. Tegelijk lezen we dat de intrekking onmiddellijk effect zou moeten hebben vanwege de overschrijdingen van de waternormen, maar dat het Ctgb toch een respijtperiode van 1,5 jaar geeft omdat de toelatinghouder proactief is geweest. Dit klinkt een beetje als een 'deal' tussen de toelatinghouder en het Ctgb. PAN-NL maakt bezwaar tegen deze afwijking van de regels en wil dat het verbod ogenblikkelijk ingaat. Er is geen enkel argument dat voortgaande schade aan waterorganismen zou rechtvaardigen...

Wij verzoeken u het besluit om al deze redenen zo snel mogelijk in te trekken.
Hoogachtend,

PAN Netherlands
M. Mantingh (voorzitter)
M. 06 12532813